

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. april 2012
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Maria Carlsson
Sagsnr.: 2012-0030-0685
Dok.: 376550

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 587 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. marts 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Morten Bødskov

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 587 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere konklusionerne i forskningsrapporten "Retstolkens rolle", som er udarbejdet af Tina Paulsen Christensen og Bodil Martinsen fra Institut for Erhvervskommunikation ved Aarhus Universitet?

(<http://bcom.au.dk/da/forskning/publikationer/retstolkensrolle>).

”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Domstolsstyrelsen og Rigspolitiet, der gengives nedenfor.

Domstolsstyrelsen har oplyst følgende:

”Det fremgår af den rapport, der henvises til i spørgsmålet, at to forskere fra Aarhus Universitet har gennemført en undersøgelse af danske domstolsjuristers erfaringer med og forventninger til de tolke, der medvirker under behandlingen af retssager ved de danske domstole.

Udover en række delkonklusioner er det rapportens hovedkonklusion, at ”... en forbedring af tolkekvaliteten ved de danske domstole kun kan opnås gennem mere uddannelse til både tolkene og tolkebrugerne”.

Rapporten indeholder tillige en række anbefalinger om tiltag på tolkeområdet, der efter forskernes opfattelse kan være med til at forbedre kvaliteten af den tolkning, der foregår ved de danske domstole.

Anbefalingerne kan opdeles i

- 1) Forslag, der sigter mod at få tilvejebragt flere og mere veluddannede tolke inden for flere sprog,
- 2) Forslag, der giver domstolsjurister bedre forudsætninger for at anvende tolke bedst muligt, samt
- 3) Forslag om kvalitetskontrol af tolke, der medvirker ved domstolene.

Domstolsstyrelsen kan oplyse, at spørgsmålet om tolkning i retssale blandt andet har været indgående behandlet af den arbejdsgruppe, som Domstolsstyrelsen nedsatte i 2002, og som forskerne henviser til i undersøgelsen.

Arbejdsgruppen anbefalede blandt andet – som forskerne har gjort i den aktuelle undersøgelse – 1) at der blev iværksat tiltag til at sikre uddannelse af flere tolke og translatører i flere sprog, 2) at der som led i domstolenes uddannelsesforløb blev givet mulighed for undervisning i brug af tolke ved domstole-

ne, og 3) at der blev indført en tolkeuddannelse, der kunne sikre, at personer, der ikke kan blive translatør (f.eks. på grund af manglende dansk indfødsret), kunne få en uddannelse, der vil sikre de pågældende de nødvendige kvalifikationer med hensyn til sprog, samfundsmæssig og kulturel indsigt, viden om retssystemet og juridisk terminologi samt tolkeetik og tolleteknik.

Arbejdsgruppen anbefalede derudover, at der skete en generel revision af bestemmelsen i retsplejelovens § 149, stk. 6. og at der i den forbindelse skete en udtrykkelig regulering af tolkenes arbejdsforhold i forbindelse med deres bistand i retssager.

Domstolsstyrelsen har videresendt arbejdsgruppens rapport til de relevante ressortministerier, ligesom styrelsen efterfølgende gennemførte uddannelsesforløb for ansatte ved domstolene i retstolkning.

Domstolsstyrelsen har siden i 2007 i forbindelse med en høring over udkast til bekendtgørelse om Rigspolitiets tolkeoversigt på ny henledt Justitsministeriets opmærksomhed på rapporten, herunder på, at der fortsat er behov for en ændring af retsplejelovens regler om anvendelse af tolke inden for Justitsministeriets område, ligesom styrelsen anbefalede, at der blev taget de fornødne initiativer til at gennemføre de dele af rapportens forslag, som bekendtgørelsen ikke tog højde for.

Domstolsstyrelsen er enig i forskernes konklusion om, at der er behov for flere og mere veluddannede tolke inden for flere sprog. Den væsentligste barriere for at sikre god tolkning i retssager er, at der kun i et mindre antal sprog findes det fornødne antal tolke eller translatører i Danmark. Det indebærer, at domstolene desværre i en række tilfælde må anvende personer som tolke i retssager, som ikke besidder de nødvendige kvalifikationer.

Styrelsen er ligeledes enig i, at det er relevant at se på, om der er mulighed for at give domstolsjurister bedre forudsætninger for at anvende tolke, herunder ved at uddanne domstolsjurister i anvendelsen af tolke i retssager.

Styrelsen vil derfor fra efteråret 2012 gennemføre undervisning af blandt andre dommere i tolkning i retssager. Domstolsstyrelsen vil endvidere overveje, om der er behov for at revidere den allerede foreliggende vejledning om tolkning i retssale, der allerede i dag er tilgængelig på domstolenes intranet og hjemmeside.

For så vidt angår anbefalingen om at sikre højere kvalitet af de tolke, der anvendes ved domstolene, er det styrelsen vurdering, at problemer med dårlig tolkning ved retterne ikke kan løses

ved, at der stilles højere krav til de tolke, der anvendes af retterne, herunder ved at der indføres en særlig kvalitetskontrol af de tolke, der anvendes ved domstolene.

Inden for mange sprog findes der ikke andre tolke, end de, der er anført på Rigspolitiets Tolkeoversigt, og skærpes kravene til tolkene, vil det alt andet lige føre til, at der vil være færre godkendte tolke.

Hvis det skal overvejes at indføre kvalitetskontrol af tolke og translatører, bør et sådan tiltag koordineres på tværs af Justitsministeriets område, således at ikke kun domstolene, men også andre myndigheders erfaringer med de tolke, der findes på Rigspolitiets tolkeoversigt, bliver inddraget i arbejdet med at sikre, at der så vidt muligt anvendes de bedst egnede tolke og translatører. Domstolsstyrelsen finder således ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der inden for domstolenes område etableres en separat kvalitetskontrol af tolke, som også bliver anvendt af andre myndigheder.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet er enig i, at der bør tilstræbes at sikre et så højt uddannelsesniveau som muligt hos de tolke, der optages på tolkeoversigten. Dette gælder både i forhold til de sproglige og de mere tolketekniske færdigheder. Opmærksomheden henledes imidlertid på, at der på en lang række af de mest anvendte sprog inden for strafferetsplejen enten kun er ganske få eller ingen tolke med en sproglig uddannelse eller en uddannelse som translatør.

I forhold til de tolke, der ikke har en relevant, dokumenteret sproglig uddannelse, foretager Rigspolitiet ikke en sproglig vurdering i forhold til det pågældende fremmedsprog, men alene en vurdering af, om den pågældende i tilstrækkelig grad behersker dansk i skrift og tale.

Det ligger uden for Rigspolitiets opgave at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal uddannede tolke inden for Justitsministeriets område. Rigspolitiet har således ikke mulighed eller ansvar for at uddanne det nødvendige antal tolke på forskellige sprog. Rigspolitiet administrerer alene de tolke, herunder uddannede tolke, som stiller sig til rådighed for varetagelse af tolkeopgaver inden for Justitsministeriets område.”

Justitsministeriet vil tage initiativ til et møde mellem Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet og Udlændingestyrelsen for at drøfte behov og muligheder for at forbedre kvaliteten af de tolkeydelser, der benyttes på Justitsministeriets område. De anbefalinger, der nævnes i forskningsrapporten ”Retstolkens

rolle”, som er udarbejdet af Tina Paulsen Christensen og Bodil Martinsen fra Institut for Erhvervskommunikation ved Aarhus Universitet, vil blive drøftet i den forbindelse.